

3. Učiteljica ročnih del na učiteljskih naj bo literarna učiteljica s posebnim strokovnim izpitom iz gospodinjstva in ročnega dela.

4. Pri sprejemu na učiteljska, naj veljajo enaki pogoji za meščanskošolske učence, kakor za one iz nižjih srednjih šol.

Glede predlogov o stanarini se bomo obrnili na šolskopravni odsek UJU. — Pri popoldanskem seji je bil sprejet še sledeči predlog: Pri oddaji službenih mest naj se oziroma predvsem na službena leta in na kvalifikacijo; pri enakih službenih letih naj pa odločajo družinske razmere. Kot družina pa naj se ne smatra samo zakonca, temveč tudi starši, oziroma rodbina prizadete samske učiteljice. — Omeji naj se vsaka protekcija.

Anka Celnarjeva, tajnica.

Osebnostne zadeve.

—i Napredovali so: v II./1. skupino: Žel Jan; v II./3. skupino: Bohine Leopold, Valja-vec Franc, Colnar Helena, Vidmar Olga, Zabušek Albina, Del Cott Vida, Potočnik Peter, Aubič Gabrijela, Soršak Alojzija, Zazula Rafael; v II./4. skupino: Jevčič Bruna, Rus Ottilija, Rojnik Marija, Paulič Elrem, Bernik Ivana, Lipko Marija, Modic Olga, Urbančič Justina, Žohar Hedvika, Terček Angela, Završnik Albina.

—i Iz časne v stalno državno službo so bili prevedeni: Zavrtanik Elizabeta, Čebulj Darinka, Gorjup Justina, Guna Vinko, Gru-den Marija, Donik Anton, Flegar Avgust, Rak Evgenija, Volk Stanislava, Trobiš Stefan, Prisljan Janko, Tomažič Juro, Grošelj Ljilja, Vajevac Draga, Fister Pavla, Zetecnik Marjan, Zupan Jožef, Jancič Marija, Bahovec Josipina, Kinčič Marija.

—i Imenovanja učiteljev novincev. Postavljeni so: Pegan Pera v Ovišče, Mihelak Katarina v Sv. Andraž v Slov. goricah, Lapanja Julijana k Sv. Antonu nad Rajhenburgom, Žitk Jakobina v Ribno pri Bledu, Kallat Štefaniya v St. Hl pod Turjakom in Adamič Ana v Peteševce.

Učiteljski pevski zbor UJU.

—pev. Pevski tečaj se vrši 1., 2. in 3. februarja v prostorih Glasbene Matice. Upoštevati se bodo samo ona opravila, ki bodo poslana v naprej. — Poudariti moramo, da so člani in članice pevskega zbora od božičnih počitnic porabili 9 dni za pevski tečaj!

Naša gospodarska organizacija.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Izkaz za november in december 1930. Članarina: Učiteljsko društvo Murska Sobota 1000 Din; učiteljsko društvo Ptuj 561 Din; učiteljsko društvo za Mežiško dolino 184 Din; učiteljsko društvo za Maribor in bližnjo okolico 500 Din. Darila: Iz kazenske zadeve Trobec in Pfeifer 100 Din; učiteljsko v Mežici o priliki odhodnice tovariša Feiniga 120 Din; Bizjak Franja, učiteljica, Rače, 1 obveznica 7% inv. posojila 100 Din. — Vsem darovalcem najiskrenejša zahvala! — Gospodarska podjetja: zemljevodi 29.560 Din; državni grb 4430 Din; almanah 87 Din; Premurske pravilnice 286 Din; »Sola v nebesih« 36 Din. — Tovariši in tovarišice, spominjajte se Učit. doma ob vsaki priliki! — V Mariboru, 12. januarja 1931. — M. Kozuh, blagajnik.

Stanovska organizacija UJU iz društev:

Vabila:

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR IN BLIŽNJO OKOLICO bo zborovalo v četrtek dne 15. januarja ob 19. uri na III. deški osnovni šoli. Razen običajnih točk je na dnevnem redu tudi predavanje tovariša Kutina o poslovanju dnevnega zavetišča.

— RADOVLJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo dne 7. februarja 1931. ob 10. uri v osnovni šoli na Jesenicah s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsedstva. 2. Delo učiteljskega združenja na polju. Referira odposlanec zveze slovenskih učit. 3. Učiteljsko in sokolstvo. 4. Poročilo blagajnika. 5. Poročilo predsednika posvetovalnega odseka. 6. Poročilo predsednika gospodarskega odseka. 7. Slučajnosti. Udeležba obvezna.

Poročila:

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA NOVOMEŠKI IN TREBANJSKI SODNI OKRAJ je zborovalo dne 13. decembra t. l. v Novem mestu.

Navzočih je bilo od 82 članov 58 tovarišev in tovarišic.

Tovariš predsednik se zahvali v uvodnih besedah dosedanjemu odboru za trud v težkih pooblaščenjskih dneh in poda besedo tov. (Zukovec), ki je predaval »O sadizmu«. Tov. Zukovec nam je podal na skrbno izbranih primerih iz zgodovine in literature vpliv sadizma na ljudske mase. Očrtal nam je pojave in vzroke fizičnega in psihičnega sadizma. Slednji je prešel na zdravljenje te bolezni zlasti pri mladini.

Za svojo predavanje, ki so mu poslušalci pazljivo sledili, je žel tov. predavatelj obilno paziranje.

Da so njegove besede, iz malo poznane polja, zadele v živo, je bilo spoznati iz živahne debata.

Nato je tov. predsednik podal situacijsko poročilo. Tudi k temu poročilu se je priglasilo več tovarišev in tovarišic k debati, v kateri se je razpravljalo: o zakonu upokojeencev, čigar podrobnosti so nam malo znane, o časopisnih vesteh glede znižanja stanarine, o predstoječem uradniškem zakonu in Mladinski Matici, katere neredno izhajanje se je grajalo.

»O sokolstvu in učiteljsstvu« je predaval tov. Strbenk. V temperamentnem govoru nam je podal namen in pomen Sokolstva, zlasti po ustanovitvi SKJ. Podčrtal je, da je Sokolstvo vredno, da se ga učiteljsvo oklene z vso svojo dušo in da zavzame učiteljsvo v sokolskih društvi vodilno vlogo, ne pa da mora večkrat delati pod taktirko društvenih funkcij narj, ki jih po svoji tehnični in srčni kvalifikaciji navedno daleč prekaša.

Poleg telovadbe moramo gojiti notranjo — srčno sokolsko izobrazbo. Sokol samo na zunanji, brez sokolskih idealov, je Sokolstvu kvaren, kakor tudi pregorel in nestrpen Sokol, ki bi rad s terorjem doprinesel ono, kar ima vzkliči v srcu, do katerega ključ ima ljubezen, ljubezen do bližnjega — Slovana, ljubezen do najbližjega — Jugoslavana — brata Sokola. Prvo je vestno opravljanje svojega poklica in državljskih dolžnosti, v svojem prostem času pa se posvetimo sokolskemu delu. Državna oblast sama nam nudi ugodno prikljo, da se oprimemo tega važnega dela in da zavzamemo v Sokolstvu mesto, ki nam pripada.

V drugem delu predavanja nam je opisal tov. Strbenk, kako vpliva telovadba na duševni in telesni razvoj otroka. Ta del predavanja se je nedavno prenašal na radiu in je gotovo večini tovarišev še v spominu.

Navdušen aplavz in živahna debata sta pokazala, kako aktualno in zaželeno je bilo to skrbno zasnovano predavanje tovariša Strbenka.

Med debato se je izrazila želja, da bi tov. predavatelj podal na enem prihodnjem zborovanju smernice o delovanju učitelja za SKJ na deželi.

Tov. predsednik se je obema predavateljem iskreno zahvalil.

Na zborovanju je bil tudi soglasno sprejet, na predlog tov. Zukovca, absolutorij prejšnjemu odboru, ker se na običnem zboru, zaradi tehničnih težkoč, ni o tem sklepalo.

Prihodnje zborovanje se je določilo na začetek februarja, na kar je tov. predsednik zaključil dobro uspešno zborovanje.

A. Mervič, t. č. preds. Ivanečič, t. č. tajnik.

— KOZJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 6. decembra 1930. ob 10. uri v dvorani g. Kolarja v Lesični pri Pilštanju.

Statistika: Učiteljsva v okraju 56, več njenih 37, navzočih 20, t. j. 54%.

Tov. predsednik odpravi zborovanje, pozdravi vse navzoče, ki so kljub slabemu vremenu vendarle prišli — zlasti novo pristopivše članice: Robič Marijo in Antona iz Virštanta ter A. Pettauera in E. Kmecl iz Pilštana.

ad 1. Zapisnik običnega zbora se prečita in odobri.

ad 2. Prečitajo se važnejši dopisi.

Dr. Tumovo knjigo »Razvoj alpinizma« vzame in izvod društva, drugega pa tovariš Kmecl. Med upravitelje se razdeli en izvod Dr. Lončarjevega govora — Ob Masarykovi 80 letnici.

Glede UGP se sklene, da pristopijo vsi ki še niso in pristopnino 7 Din pošljejo s članarino vred.

ad 3. Ker je učiteljska knjižnica nekako zaspala in bi bilo potrebno, jo urediti, se je izvolil knjižnični odbor. Tov. Potočnik predlaga: Tov. Korbar P. (kot knjižničar), E. Kmecl, I. Slavec, za namestnico za T. Majcent. — Predlog enoglasno sprejet.

ad 4. Sledil je daljši razgovor o šolskem uradovanju — zlasti o raznih statistikah, mačinih listih, izkazih in drugih tiskovinah. V debato so posegli tov. Čok, Potočnik, Stauffer in Hernaus.

ad 5. Tov. Prisljan predlaga, naj bi se »Zbirka zgodovinskih in bajeslovnih črtic« za kozjanski okraj prenovila in izpopolnila. Sam prevzame vse delo, a tovariše vseh šol pa prosi, naj mu pomagajo pri tem delu in začno zbirati material. Dobro in potrebno bi bilo, da bi isto napravili še v šmarsko-rogasškem okraju — da bi na ta način dobili snov za domoznastvo za ves šmarski srez. Tovariši ki se zanimajo za to akcijo, obrnite se za pojasnila na tov. Janka Prisljana, učitelja na Pilštanju.

Prihodnje zborovanje — z dvema predavanjima — se bo vršilo februarja v Kozjem. Albert Čok, preds. M. Strašekova, tajnica.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MEŽIŠKO DOLINO je zborovalo 15. novembra 1930. na Prevaljah s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja. 2. Predavanje tov. (Doberska) o »Socialnih tipih otroka«. 3. Poročilo društvenih funkcijonarjev in referentov. 4. Poročilo o seji širjega sosveta. 5. Slučajnosti.

Navzočih je 35 članov od 56, opravili so je eden.

Ko otvarja tov. predsednik zborovanje, se še enkrat poslovi od premeščenih tovarišev in se jim zahvaljuje za njihovo delo v šoli in društvu.

Zapisnik sprejmejo navzoči brez debate. Predavanje tov. Doberska je bilo zelo zanimivo. Po lastnem opazovanju in prouč-

vanju deli deco v naslednje tipe: voditelje, pomagače, bodrilni tip, despote, družaben tip in brezposlen tip. V debato posegajo tov. Gallo, Gačnik, Kopriva, Dobersček.

Premalo se poslužuje učiteljsvo knjižnice Pedagoške centrale v Mariboru, ki more nuditi dovolj literature za reformo pouka — predvsem pa za reformiranje samega sebe.

Tov. Vreček kot referent za izvenšolsko delo poroča o »Društvu učitelja« in priporoča vstop. Zbor je mnenja, da je društvo učitelje popolnoma na mestu, ker bodo tovarišice od tam dobivale več in boljših pobud za svoje žensko delo med narodom, kot od UJU. V debato posegajo tov. Gačnik, Dobersček, Kopriva in Vreček.

Poročilo tov. predsednika o seji širjega sosveta jemljejo navzoči brez debate na znanje. Poroča zlasti o delu za izboljšanje našega gmočnega položaja. Protestiramo pa proti okrožnici Trsteniškega učiteljskega društva, ker jo smatramo v sedanjem trenutku za škodljivo.

Pri slučajnostih prosi tov. blagajničarka, naj bo plačevanje članarine točnejše. Ko se določimo naslednje zborovanje za 10. januar 1931. zaključuje tov. predsednik zborovanje. Gallo, t. č. preds. Iv. Lebič, t. č. tajnik.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ DOLNJA LENDAVA je zborovalo dne 6. decembra 1930. v Dolnji Lendavi.

Včlanjenih 80, navzočih 25, t. j. 31%.

Predsednik pozdravi nove člane tov. Maro Röck, tov. Š. Goriška in tov. M. Kokolja. Želi jim mnogo uspehov na novem službenem mestu.

Nadalje poda še situacijsko poročilo glede uradniškega zakona, pravilnika, kuriva in stanarine. Pohvali učitelje Sokole, ki so se z ljubeznijo poprijeli dela uspehi so vidni. Prosi pa tovariše, da ustanavljajo vsaj sokolske odseke v onih krajih, kjer društva ni mogoče.

I. Tajnik prečita zapisnik, ki je bil z nekaterimi pripombami sprejet.

Predsednik graja tovariše, ki so bili odsotni na zborovanju in učiteljskem večeru 4. oktobra 1930, ki je imel kulturno-nacionalni program. Navzoči člani so soglasno odobraval to grajo.

Tov. Papis protestira proti temu, da se zborovanja vrše vedno v Dolnji Lendavi. Vname se debata, v katero so posegali tovariša Farazinova, Peternelova, tovariša Peternel in B. Horvat. Predsednik predlaga, da se naj zborovanja v zimskem času zaradi slabih komunikacij ne vrše. Tov. Peternelova izjavlja, da je vseeno kjerkoli se vrši zborovanje, ker so odsotni vedno isti člani, ki nimajo stanovskega ponosa in stanovske zavdnosti.

II. Tajnik prečita dopise in poroča o izboljšanju našega materialnega položaja z novim uradniškim zakonom.

III. Ker so s premestitvami nastale vrzeli v posameznih odsekih, so se vršile dopolnilne volitve. Soglasno so bili izvoljeni:

a) v domoznastveni odsek Lutar, Tivadar, Brelih in Domova. Odsek bo sklical Tivadar k rekonstituiranju;

b) v knjižnični odsek Gorišek, Cvarova in Kokolja. Odsek skliče tov. Gorišek;

c) v manjšinski odsek Šinigoj, Poljančeva, Sreš in Gorišek, ki skliče tudi ta odsek;

d) v odsek za izvenšolsko delovanje Hvala Pavlinčeva in Kokolja.

IV. Odpadlo je predavanje zaradi odsotnosti predavatelja Sreša.

V. Tajnik prečita pravilnik društvenega razsodišča, ki ga je sestavil in že pretresal odbor na svoji seji. Pravilnik je bil v celoti sprejet.

V razsodišču so bili izvoljeni: Preininger, Kolarčič in Brelih. Namestniki: Peternelova, Kreps in Pavlinčeva. — Vse te volitve so provizoričnega značaja, ker ni bilo sklepčnosti.

VI. Sprejet je bil predlog, da odbor za prosi prosvetni oddelek sreskega načelstva, da po možnosti izda novo tabelo periodičnih vlog v svrhu čim boljše administracije.

VII. Demisiya tajnika tov. Bele Horvata ni bila sprejeta. V slučaju njegovega odhoda prevzame tajništvo tov. Röckova.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo mesečno marca v Črenšovcih.

Peternel, t. č. preds. Bela Horvat, t. č. tajnik.

— RADOVLJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 13. decembra 1930. na Jesenicah. Udeležba je bila jako lepa. Navzočih je bilo 80 članic in članov.

V svojem uvodnem govoru je tovariš predsednik izrazil veliko veselje na številno udeležbo ter pozdravil navzoče. Posebej pozdravi navzočega tovariša poverjenika, katerega prihod so vsi navzoči z aplavzom sprejeli. Pozdravi tudi novo vstopivše članice.

V svojem nadaljnjem govoru omeni o izvršenih sklepih zadnjega običnega zbora in o delu novoizvoljenega odbora. Članstvo pojasni tudi vzrok odsotnosti napovedanega predavatelja g. prof. Krošlja.

Tov. poverjenik se zahvali za pozdrav. Nato poda temeljit referat o »kmetskih in gospodinskih nadaljevalnih šolah«. Vsi so z zanimanjem sledili njegovim izjavam, kar priča živahna debata in stavljena vprašanja. Za svoja izjavanja je žel burna pritrdjevanja.

Nato so se volili odseki, in sicer: V narodno-izobraževalni odsek so bili voljeni: Gradnik Rajko, Pibrovec Leon, Piki Franjo, Hafner Kristina, Čibek Marija in Valjavec Franc. V odsek za nadaljevalno šolstvo: Prestor Niko, Kobentar Anton, Pečar Franc, Hlebanja Jožica in Napokoj Jože. V gospo-

darski odsek: Baebler Leopold, Blažič Drago, Požar Metod in Bratina Milena.

Nato sledi poročilo tov. predsednika o seji širjega sosveta v Ljubljani z dne 9. novembra 1930. Sprejet je bil še sklep, naj se ne objavijo samo prosta upraviteljska mesta, ampak vsako prosto učno mesto, da je vsa kemu dana možnost kompetiranja.

Tov. poverjenik poda nato temeljito poročilo o vseh dogodkih v organizaciji od pokrajinske skupščine dalje. Z glasnim pritrdjevanjem je članstvo izrazilo popolno zaupanje ljubljanskemu poverjenstvu.

K okrožnici poverjenstva glede ročnih del na učiteljskih se je soglasno sprejel sledeči predlog tov. Kristine Hafnerjeve:

Na učiteljsku naj se vrši pouk v ženskih ročnih delih ne samo v dveh, ampak v vseh letnikih učiteljske. Učni načrt naj se preuredi v tem smislu, da se oziroma na praktične potrebe v višjih letnikih, zlasti tudi še na narodno folkloro. Ako učni načrt ne predvideva posebnega pouka v gospodinjstvu, predlagamo, da se isti vstavi vanj zlasti še, da se mu posveča glavna pozornost v višjih letnikih.

Glede okrožnice UGP se ima posvetovati najprej odbor, ki ima staviti na prvem zborovanju svoje predloge. Oni, ki še niso poslali pristopnic, naj jih v najkrajšem času pošljejo tov. predsedniku, ki jih odpošlje v Maribor.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo 7. februarja 1931. na Jesenicah.

E. Schiffrer, t. č. preds. Skender O., t. č. tajnik.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOČEVSKI OKRAJ je imelo zborovanje dne 13. decembra 1930. v Kočevju.

Od 97 članov prisotnih 43, t. j. 44%.

Uvodoma pozdravi tov. predsednik nove člane društva, poroča o seji širjega sosveta, oriše položaj organizacije in omeni najaktualnejša vprašanja, ki se tičejo učiteljsva in šole.

Sledi predavanje tov. Ločniškarja o »Naših izseljencih«. Predavatelj očrta položaj izseljencev, ki jih večinoma beda domače grude sili, da se izselijo. Poudarja potrebo, da se iz doma informira izseljence o življenju in razmerah v tujini, da jih prihod v nove kraje in prilike ne najde nepripravljeni in disorientirane.

Tov. predsednik predlaga, da se referat v celoti objavi v stanovskem glasilu, ker poročilo in podatki osvetlujejo širši javnosti dosedaj gotovo še neznan dejstva.

Priporoča nadalje, da se tovariši (ce) naroče na knjige Šolske Matice in širijo »Naš rod«.

Tov. blagajničarka opominja članstvo, da plača članarino, drugače društvo ne more poravnati svojih obveznosti napram poverjenstvu.

Sprejet je predlog:

»V vseh letnikih učiteljskih naj se uvede obvezno pouk o ženskih ročnih delih.«

Sreski šolski nadzornik Betriani izroča pozdrave sreskega načelnika ter daje nasvete glede Šolske Matice.

Herman Kmet, preds. Čokova, tajnica.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SVE. TOLENARTSKI OKRAJ je zborovalo dne 13. decembra 1930. na osnovni šoli pri Sv. Lenu v Slov. goricah.

Statistika: Število učiteljsva v okraju 54, navzočih 24, t. j. 44%.

Situacijsko poročilo: Predsednik tov. Golež Fran odpravi zborovanje s pozdravom navzočih. Imenoma pozdravi profesorja dr. Frana Zgeča, ki se je radevoljno odzval povabilu društva; nadalje tov. Košenina Vladka in soprogo, Ježovnik Antonijo, kateri so se priselili v naš okraj, želeč jim, da bi se med nami dobro počutili in tudi po svojih močeh v naših organizacijah sodelovali. Ob tej priliki čestita tov. Vižintinu in bivši naši blagajničarki Veri k njuni poroki.

Po objavi dopisov je tov. predsednik podal izbrano poročilo o seji širjega sosveta dne 9. novembra 1930. v Ljubljani. Iz tega poročila je članstvo najbolj zanimalo poglavje o nameravanem zvišanju naših prejemkov. Žal le, da dvomimo, da bi se naše upravičene želje uresničile.

Predsednikovemu poročilu je sledil referat g. prof. dr. Fr. Zgeča o potrebi spolne vzgoje. V nad eno uro trajajočem velezanimem predavanju, kateremu so sledili poslušalci z napeto pozornostjo, je predavatelj orišal na podlagi iz življenja vzetih dogodkov, potrebo seksualne vzgoje. — Predavatelj se je s tem lotil enega najkočljivejših in obenem najpotrebnejših vprašanj vzgoje ter je žel za svoj trud priznanje vseh navzočih. Objubil je, da bo na prihodnjem zborovanju svoje predavanje nadaljeval. Sklenilo se je pri tej priliki, da se povabijo na to zborovanje tudi starši otrok, katere mora to vprašanje v prvi vrsti zanimati.

Predsednik se je v imenu navzočih prvo- boritelju moderne vzgoje in šole prof. dr. Zgeču najtopleje zahvalil.

Iz blagajniškega poročila se je posnelo, da članstvo brezizjemno izpolnjuje obveznosti napram društvu.

Zapisnik prejšnjega zborovanja se je vzel odobruje na znanje.

Slučajnosti: 1. Na predlog predsednika se je sprejela sledeča resolucija:

Učiteljsko društvo za svetolenartski okraj je na svojem zborovanju dne 13. decembra 1930. sklenilo sledeče:

Poverjenstvo UJU Ljubljana se naproša, da stori na merodajnem mestu korake, da se za čas, dokler ne stopi zakon o naših novih prejemkih v veljavo, obravnava vse prošnje za napredovanje v položajni plači kot

Za ZABAVNI VEČER pevskega zbora UJU si rezervirajte vstopnice à 10 Din v Učiteljski knjigarni.